

kommunale Valgret i Købstæder og Nr. 19 den kommunale Valgret paa Landet. I Nr. 18 er der en Bestemmelse, som kunde synes at være en Indrømmelse, idet man opgiver den dobbelte Valgret, som de højstbeskattede have haft hidtil, og foreslaar, at de ikke skulle have Lov til at stemme baade som højstbeskattede og som almindelige Vælgere. Det kan være, det er en Indrømmelse, men jeg skønner ikke paa denne Indrømmelse, al den Stund der er knyttet Betingelser dertil, der gøre Forholdet værre, end det nu er. Der er for det første knyttet den Betingelse dertil, at Bestemmelsen om, at den højstbeskattede Femtedel af Vælgerne i Kødstæderne skal have svaret mindst $\frac{2}{3}$ af hele Skattens Beløb, bortfalder, det er altsaa en betydelig Indskrænkning. Og dernæst skal jeg gøre opmærksom paa, at det efter Ændringsforslaget er Mening, at de to Vælgerklasser — det gælder baade By og Land — skulle stemme hver for sig. Denne Bestemmelse gaar i højere Grad end hidtil ud paa at sætte Skel, gaar ud paa at indprente Befolkningen, at der er Forskel paa Gaardmænd og Husmænd, at der skal være Skel mellem større Skatteydere og mindre Skatteydere, at det er to Klasser af Mennesker, der ikke ere lige gode. Dette Skel skal slaas fast saa stærkt som muligt. I Vendsyssel, der hører til den Kreds, som jeg har den Ære at repræsentere, har den nugældende Valgret ikke formaaet i videre Grad at sætte Skel, hvilket ellers saa let bliver Tilfældet under den dobbelte Valgret, og faktisk ogsaa er Tilfældet paa mange Steder i vort Fædreland. Det gælder imidlertid ikke om Vendsyssel, i alt Fald kun om ganske enkelte Kommuner. Ellers have de højstbeskattede kunnet vælge Husmænd til Medlemmer af Sogneraadene og omvendt have de lavestbeskattede kunnet vælge Folk hørende til den privilegerede Vælgerklasse. Det er en Kendsgerning og en glædelig Kendsgerning. Men naar vi vedtage dette Forslag, hvorefter ikke alle Vælgere skulle stemme sammen i samme Stue eller paa samme Tid, saa siger man derved: Have de gode Vendelboere ikke hidtil forstaaet, at der er et Skel, at der er to Slags Mennesker, saa skulle vi lære dem at forstaa det herefter. Flertallets Forslag vil altsaa bidrage til at gøre Skellet mere tydeligt og til, at der vil blive taget mere Hensyn til det end før. Det opfordrer ligefrem de mindre Skatteydere til, naar deres Tid kommer, saa at passe paa og slutte sig sammen om at benytte deres Valgret, saa

godt de kunne. Jeg mener altsaa, at dette er en meget uheldig Bestemmelse. Jeg skal ikke komme ind paa at omtale alle de øvrige Ændringsforslag; det mener jeg er overflødigt, saaledes som Forholdene nu ligge for. Jeg skal slutte med at sige, at skønt Mindretallet, som udtalt i Betænkningen, paa det nuværende Trin holder paa Forslaget, som det foreligger, er der dog adskillige Ændringsforslag, som der intet var til Hinder for, at det allerede nu kunde tiltræde. For at lette denne Afstemning, som om lidt skal foregaa, skal jeg nævne dem. Det er Ændringsforslagene under Nr. 6, 8, 9, 22, 23, 24 og 25. Det er Ændringer, som væsentlig ere redaktionelle, og som Mindretallet i og for sig ikke har noget imod. De ville derfor godt kunne betragtes som vedtagne uden formelig Afstemning. Der kan maaske ogsaa være endnu enkelte andre af samme Slags, ligesom der ogsaa, som allerede antydet, er nogle, som jeg ikke tvivler paa, at vi gennem fortsatte Forhandlinger nok skulle kunne blive enige om. Jeg finder det dog rigtigst, at vi, saaledes som Sagen staar for Tiden, stemme imod alle de Ændringsforslag, jeg ikke har nævnt.

Estrup: Jeg har i alt væsentligt kunnet slutte mig til de Forslag, der ere stilledede af Flertallet, men paa et enkelt Punkt har jeg fundet mig foranlediget til at stille et særskilt Ændringsforslag. Ganske vist er der stillet flere Ændringsforslag af mig, men de angaa alle det samme Emne, nemlig Valgene til Sogneraadene, og altsaa behøver jeg kun at omtale dette ene Punkt. Flertallet har stillet Forslag om, at det bliver uforandret ved Bestemmelserne i Loven af 6. Juli 1867 med Hensyn til Amsraadsvalg. Mit Forslag gaar videre; det gaar ud paa, at det ogsaa bliver uforandret med Hensyn til Valg til Sogneraad. Deri afviger min Stilling fra Flertallets, og det er kun dette ene Punkt, jeg skal berøre. Jeg kan ikke slutte mig til de af Flertallet foreslaaede Bestemmelser med Hensyn til Valg af Sogneraad af 2 Grunde. Den ene er den, at Flertallet ophæver den fælles Afstemning af alle Vælgere, og det glæder mig paa dette Punkt at have Tilslutning i, hvad vi nys hørte fra det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal). Jeg anser det for at være af megen Betydning, at man ikke fraviger den nugældende Bestemmelse om, at alle Sogneraadets Vælgere vælge samlede. Flertallets Forslag gaar ud paa, at de højst beskattede vælge for sig og de